

Asia: VN/33762/2023

Arviointimuistio terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta varten

Lausunnonantajan lausunto

Yleistä arviointimuistiosta

Arviomuistio on selkeä ja ehdotukset on tuotu esille erillisen otsikon alla ja perusteltu hyvin.

Luku 1 - Taustaa kokonaisuudistuksesta

Ei huomautettavaa. Hyvää lainsäädännön kuvausta taustaksi.

Luku 2 - Nykytilan kuvaus

Saa kuvan nykytilanteesta ja muutoksista toimintaympäristössä huomioiden erilaisia siihen vaikuttavia tekijöitä.

Yleistä

Ehdotus lain nimen pysymiseksi nykyisellään on kannatettava asia. Muuten hyvää taustaa.

Luku 1 - Yleiset säännökset

Määritelmät selkeyttävät asioiden tulkintaa. Samoin haittojen ja riskien luokittelu.

Luku 2 - Viranomaiset ja niiden tehtävät

Yhteistyö viranomaisten kesken on tärkeää, mutta huomioitava ehdotuksen mukaisesti se, että viranomaisten toimivaltasuhteet ovat eri tilanteissa selkeät. Esimerkkitapausten kirjaaminen perusteluihin on kannatettava asia. Seuraintindikaattorien kehittäminen on hyvä asia, jolloin voidaan verrata ajallista ja eri alueiden välistä elinympäristön terveellisyyden kehittymistä. AJO-käynnit koettu tärkeiksi, joten niitä on syytä jatkaa. Häiriötilanteisiin liittyen LVV merkityksen kehittäminen ohjaamaan tekijää parantaisi kuntien valmiutta häiriötilanteissa. Alueiden päivitysvalmiudessa mietittävä alueiden välistä yhteistyötä ja henkilöstön riittävyttä sekä kustannuksia.

Luku 4 - Ilmoituksenvarainen toiminta

Majoitustoimialan osalta on hyvä, että on jaettu riskien mukaisiin kohteisiin. Majoitustoiminnan kohteet voisivat olla tarpeen mukaan tarkastettavia, lukuun ottamatta majoituskasarmeja, vastaanottokeskuksia ja leirintäalueita. Suunta riskiarvioinnin perusteella määräytyvään ilmoitusvelvollisuuteen ja toiminnan ilmoitusvelvollisuuden poistaminen vähäriskisiltä kohteilta on oikea.

Kävijämäärää on yleisesti syytä tarkentaa ilmoituksenvaraisessa toiminnassa, esim. mikä on suuri tai pieni määrä kävijöitä ja missä ajassa. Tämä yhdenmukaistaa valtakunnallista käytäntöä ja helpottaa riskiluokkien määrittelyä.

Luku 5 - Talousvesi ja lämmin käyttövesi

Pienten laitosten sääntelyn vähentämistä kannatetaan. Viranomaisten tehtävien päällekkäisyyksiä ja vastuunjakoa tulee selkeyttää, koska nykyisin on epäselvyyttä valvonnassa ja muutoksella saataisiin työmäärää vähennettyä.

Luku 6 - Jätteet ja jätevedet

Ehdotukset OK.

Luku 7 - Asunnon ja muun oleskelutilan sekä yleisten alueiden terveydelliset vaatimukset

Ehdotukset OK.

Luku 9 - Hautausmaat ja hautaaminen

Hautaamisen osalta tehtäviä on harvoin ja terveydensuojelun rooli vähäistä. Haudatun ruumiin siirtäminen tai haudatun ruumiin ylös nostaminen ja toisinpäin arkun suunnan kääntäminen ovat mm. sellaisia, joissa ei tarvita terveydensuojeluviranomaisen asiantuntemusta ja läsnäoloa toimituksessa.

Luku 10 - Tiedonhankinta, tarkastus ja valvonta

Tiedonsaantioikeus on tärkeä tehtävien suorittamisen kannalta, joten sen joustavoittaminen on tärkeää. Lisäksi on tullut erilaisia uusia haasteita (mm. ihmiskauppa), joissa tarvitaan uudenlaista tietoa.

Luku 11 - Tutkimuslaboratoriot ja maksut

Ehdotukset ok laboratorioden osalta. Valvonnan maksut tulee olla yhtenäiset elintarvikelainsäädännön kanssa.

Luku 12 - Kiellot ja määräykset

Ei huomautettavaa.

Luku 13 - Pakkokeinot ja seuraamukset

On tärkeää joustavoittaa pakkokeinojen käyttöä. Delegointimahdollisuus nopeuttaa toimintaa, koska luottamushenkilöelimet kokoontuvat suhteellisen harvoin. Seuraamusmaksu elintarvikelain mukaiseksi. Toisaalta seuraamusmaksu teettää melko paljon työtä, joten olisi kohtuullista, että myös kunta voisi laskuttaa toimenpiteestä.

Luku 14 - Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

Ehdotus ok.

Luku 15 - Erinaisiä säännöksiä

Ehdotukset lainsäädännön kehittämiseksi asianmukaiset

Tietojärjestelmät

Vatin muuttaminen arkistoksi on kannatettava ja kaivattu muutos. Vähentää hallinnollista työtä.

Terveydensuojelulain hallintomenettelyjen arviointi ja kehittämistarpeet

Ehdotetut muutokset valvonta-asioiden eteenpäin viemisen kannalta tarpeen.

Liite 1 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/5015)

Ehdotetut esitykset asianmukaisia. Myös tämän osalta eri lakien mukaisten viranomaisten tehtävien päällekkäisyys tärkeä poistaa.

Taloudelliset vaikutukset

Varalla oloa tulee tarkastella eri yhteistyöalueiden yhteistyön kannalta. Huomioitava alueiden erilaisuus, käytettävissä oleva henkilöstö jne. Varallaolosta ei saa tulla liian raskasta henkilöstön ja talouden näkökulmasta.

Ympäristövaikutukset

Esitetyillä lakimuutoksilla voidaan keskittyä riskialttiisiin kohteisiin ja siten voidaan entistä tehokkaammin puuttua ympäristövaikutuksiin.

Muut ihmisiin kohdistuvat yhteiskunnalliset vaikutukset

Esitettyihin näkökulmiin ei kommentoitavaa.

Nykänen Päivi
Kainuun ympäristöterveyspalvelut